

KONFEKSİYON VE DERİ SEKTÖRÜ

***BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.**

İÇİNDEKİLER

KONFEKSİYON VE DERİ SEKTÖRÜNÜN GENEL DURUMU

- Sektörün Dünya Ekonomisinde ve AB Ülkelerindeki Durumu
- Dünyada Başlıca Tekstil ve Hazır giyim İhracatçıları
- Sektörün Türkiye’deki Genel Durumu
- Sektörün Üretim Eğilimleri
- Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler
- Sektörün Kapasite Kullanımı
- Sektörün İşyeri Sayısı ve İstihdamı
- Sektörün Ar-Ge Faaliyetler

SEKTÖRÜN DIŞ TİCARETİ

- Sektörün İhracat, İthalat ve Dış Ticaret Dengesi
- Sektörün Maliyet Bileşenleri
- Sektörün Son Altı Aylık Değerlendirmesi
- Sektörlerin İhracat ve İthalat Değerlendirmesi

KONFEKSİYON SEKTÖRÜNÜN GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİ

DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNÜN GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİ

KONFEKSİYON VE DERİ SEKTÖRÜ 2023 HEDEFİ

- Sektörün 2023 İhracat Stratejileri

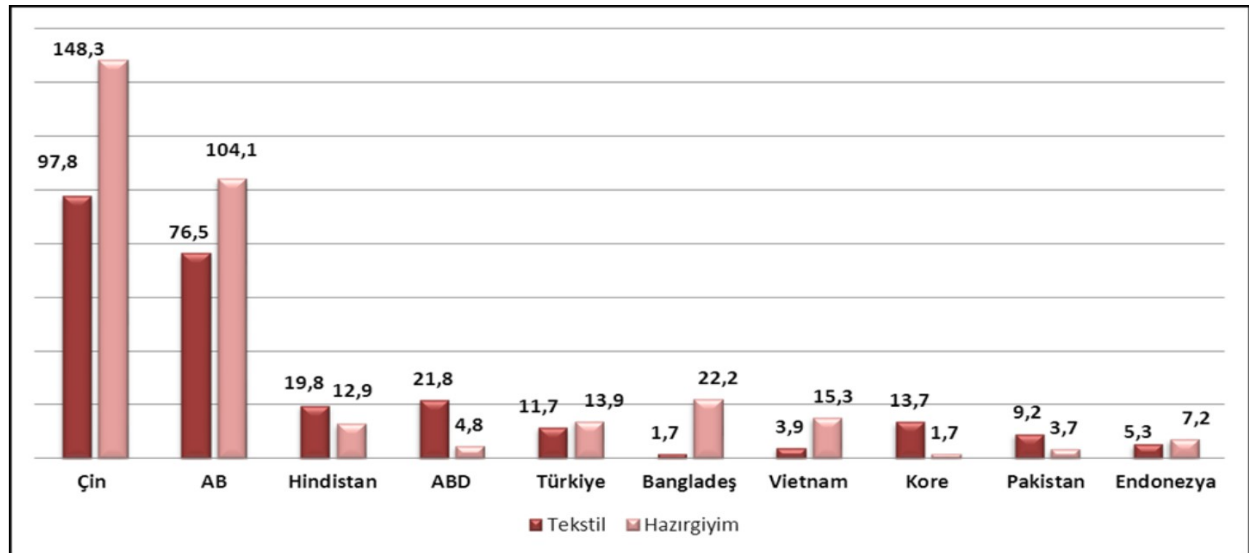
KONFEKSİYON VE DERİ SEKTÖRÜ

1.Sektörün Genel Durumu¹

1.1.Sektörün Dünya Ekonomisinde ve AB Ülkelerindeki Durumu

2011 yılında tekstilde 349 milyar dolar olan dünya ihracatı 2012’de 332 milyar dolara, hazır giyimde 410 milyar dolardan 409 milyar dolara düşmüştür. Dünya deri ürünleri ihracatı ise 2011 yılında 162 milyar dolardan 164 milyar dolara yükselmiştir. 2012 yılında THD sektörlerinin (birlikte değerlendirildiğinde) dünya ticaretindeki payı %5 olarak gerçekleşmiştir.

Dünyada Başlıca Tekstil ve Hazır Giyim İhracatçıları (milyar dolar)

1.2.Sektörün Türkiye’deki Genel Durumu

Türkiye ekonomisinin önemli bir yapıtaşı durumunda olan tekstil ve deri sektörü global ekonominin bir parçası olarak, dünyadaki değişimden yoğun bir şekilde etkilenmektedir. Sağladığı istihdam, katma değer yanında, ciro, kapasite kullanımı gibi ülkenin çok önemli makro ekonomik değerlerini de etkileyebilmektedir.

Tekstil ve deri sektörünün ekonomideki büyüklüğü nedeniyle sektördeki sorunların da makro ekonomik göstergelere yansımaları kaçınılmazdır. Kaldı ki sektörün geleceğe hazırlanması için gerekli dinamizm ve değişimin sağlanması sadece reel sektörün değil, kamu sektörünün de sorumluluğundadır.

¹ <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/tekstil-hazir-giyim-ve-de-24102013101300.pdf>

Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Ürünleri Temel Göstergeleri²

2012 Yılı	Üretim Değeri (milyar dolar)	İhracat (milyar dolar)	İstihdam Sayısı	Sektörlerde İşyeri Sayıları
Tekstil	26,5	11,69	430.213	17.313
Hazırgiyim	19,5	13,90	454.754	33.977
Deri Ürünleri	2,6	1,07	60.591	6.425
Toplam	48,6	26,66	945.558	57.715

Kaynak: TÜİK, SGK

Konfeksiyon ve Deri sektörü, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içindeki payı, sağladığı istihdam ve yüksek ihracat potansiyeli ile ülke ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisidir. Sektörler birlikte değerlendirildiğinde ülkenin GSYH'sinin %10'unundan fazlasını ve imalat sanayinde yaratılan katma değerın %16'sını sağlamaktadır.

Türkiye'de de bir yandan yurtdışında güçlü marka imajı olan firmalara üretim yapılmakta diğer yandan markalaşma, pazarlama ve stratejiye her geçen gün daha fazla önem verilmektedir.

Çevre dostu tekstillerin üretimine yönelik yenilikçi projeler sürdürülebilirliğin sağlanması adına ön plana çıkmıştır. Üretimde hammaddeyi nihai ürüne kadar daha az su, enerji ve kimyasal madde kullanımına, tekstil proseslerinden daha az atık su çıkışına ve çıkan atık suyun tekrar kullanımına, üretim sırasında ortaya çıkan enerjinin yeniden kullanımına, fosil yakıt kullanımının ve üretim sırasında oluşan karbon salınımının azaltılmasına olanak sağlayan üretim yöntemlerine yönelik çalışmalar ön plana çıkmıştır.

1.3.Sektörün Üretim Eğilimleri ve Üretilen Başlıca Ürünler

Tekstil sektörü, hazır giyim sektörünün tedarik zinciri altında yer alan geniş kapsamlı üretim yelpazesine sahiptir. Her nevi ihtiyaca yönelik elyaf, iplik, örme/dokuma kumaş, keçe ve tufting yüzeylerin dahil olduğu dokusuz yüzeyler, ev tekstili ürünleri, halılar, bunların yanında ağ, ip, tekstil kablo, taşıyıcı tekstil bandı, branda, koruyucu bez, filtre, paraşüt, fren bezi gibi Belge teknik kullanıma yönelik ürünler tekstil sektöründe yer almaktadır.

Konfeksiyon ve Deri sektörü emek yoğun bir sektör olup, bu sektör üretilen ürünlerin moda sektörüne yönelik olarak işlendiği, katma değer yaratan, ancak emek yoğun olması dolayısıyla genelde işçiliğin ucuz olduğu gelişmekte olan ülkelerin yatırım yaptığı bir sektör olarak değerlendirilmektedir.

Her türlü hayvan derileri ve kürkleri ile bu derilerden üretilmiş valiz, çanta, sandık, eldiven, kemer, koşum takımları gibi aksesuarlar ile deri ve kürkten imal edilmiş giyim ürünleri ve ayakkabılar ise deri ürünleri sektöründe üretilmektedir.

² <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/tekstil-hazir-giyim-ve-de-24102013101300.pdf>

1.4.Sektörün Alt Sektörleri ve Etkileşim Halinde Olduğu Diğer Sektörler

Tekstil sektörü tarım ve hayvancılık, petro-kimya, aksesuar sanayii, ağır sanayi ve otomotiv sektörlerine kadar birçok sektörle iç içedir.

Deri ürünleri sektörü tabaklama ve deri işleme, saraciye ürünleri, deri giyim eşyası, kürkten eşya, ayakkabı sektörlerine kadar geniş bir alt sektör grubuna sahiptir. Üretimde ham deri ve kürk ihtiyacı sebebiyle hayvancılık sektöründen etkilenen sektörün, ayrıca deri kimyasalları sektörüyle yakın ilişkisi mevcuttur.

1.5.Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

İplik üretimi Kahramanmaraş, İstanbul, Adıyaman, Gaziantep, Bursa gibi illerde yoğun olarak yapılırken, Denizli’de havlu, bornoz, ev tekstili imalatı, Uşak’ta iplik, battaniye, geri dönüşüm, Çorlu ve Çerkezköy’de terbiye, Adana’da pamuklu dokuma ve terbiye, Gaziantep’te polipropilen, dokusuz yüzey, makine halıcılığı, İstanbul’da konfeksiyon ve örme üretimi ön plana çıkmaktadır.

Deri işleme sanayi, İstanbul-Tuzla, İzmir-Menemen, Tekirdağ-Çorlu, Uşak, Bursa, BalıkesirGönen, Bolu-Gerede, Isparta, Hatay, Manisa-Kula’da yoğunlaşmış bulunmaktadır.

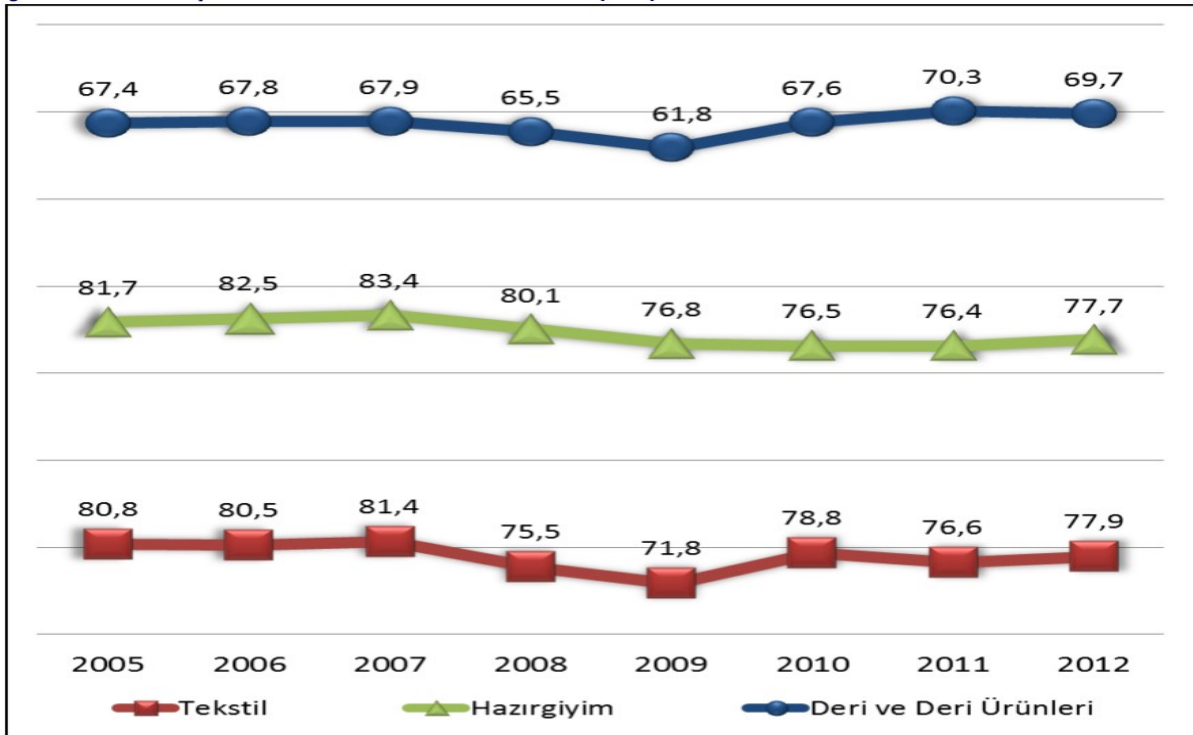
Ayakkabı yan sanayi firmalarının dağılımı ise %50 oranında İstanbul olup, diğer firmalar İzmir, Konya, Gaziantep, Bursa gibi şehirlerde konumlanmıştır. Deri hazır giyim firmaları daha çok İstanbul ve İzmir’de yer almaktadır.

1.6. Sektörün Kapasite Kullanımı

2008-2009 krizinde düşme eğilimi kapasite kullanım oranlarında da görülmekte olup, krizden sonraki dönemde kapasite kullanım oranlarında genel bir toparlanma gözlemlenmektedir.

Tekstil ve hazır giyim sektörleri kriz öncesi performansını yakalayamamış görünürken, deri ve deri ürünleri sektörü kapasite kullanım oranında kriz öncesi performansının bir miktar daha önüne geçmiştir. Diğer yandan tekstil ve hazır giyimde 2011 sonrasında yenileme amaçlı yeni yatırımların yapıldığı bilinmektedir.

Kapasite Kullanım Oranı³

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

1.7. Sektörün İşyeri Sayısı ve İstihdamı

Konfeksiyon ve Deri sektörlerinde toplam işyeri sayısı 2011 yılında 52.716 firma iken 2012 yılında 57.715 firmadır. Sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin çoğu küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ) niteliğindedir. Tekstil sektöründe kayıtlı işletmelerin %98'i, hazır giyim sektöründe %99,5'i, deri ürünleri sektöründe ise 8 firmanın dışında tamamı KOBİ niteliğindedir (SGK). 2012 yılı SGK kayıtlarına göre 11.939.620 kişi bu sektörde istihdam edilmektedir.

TÜİK verilerine göre, konfeksiyon ve deri sektöründe istihdam halen kriz öncesi performansını yakalayamamıştır.

1.8. Sektörün Ciroosu

2009 yılından sonra kaydedilen cirolarda dikkat çekici bir artış söz konusudur. İhracata dayalı üretim yapılan konfeksiyon ve deri sektörlerinde gözlenen ciro artışının en önemli sebeplerinden biri Dolar ve Euronun TL karşısında değerlendirilmesi olarak gösterilebilir. 2012 ve 2013 yıllarında da sektör cirolarında artış devam etmiştir.

³ <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/tekstil-hazir-giyim-ve-de-24102013101300.pdf>

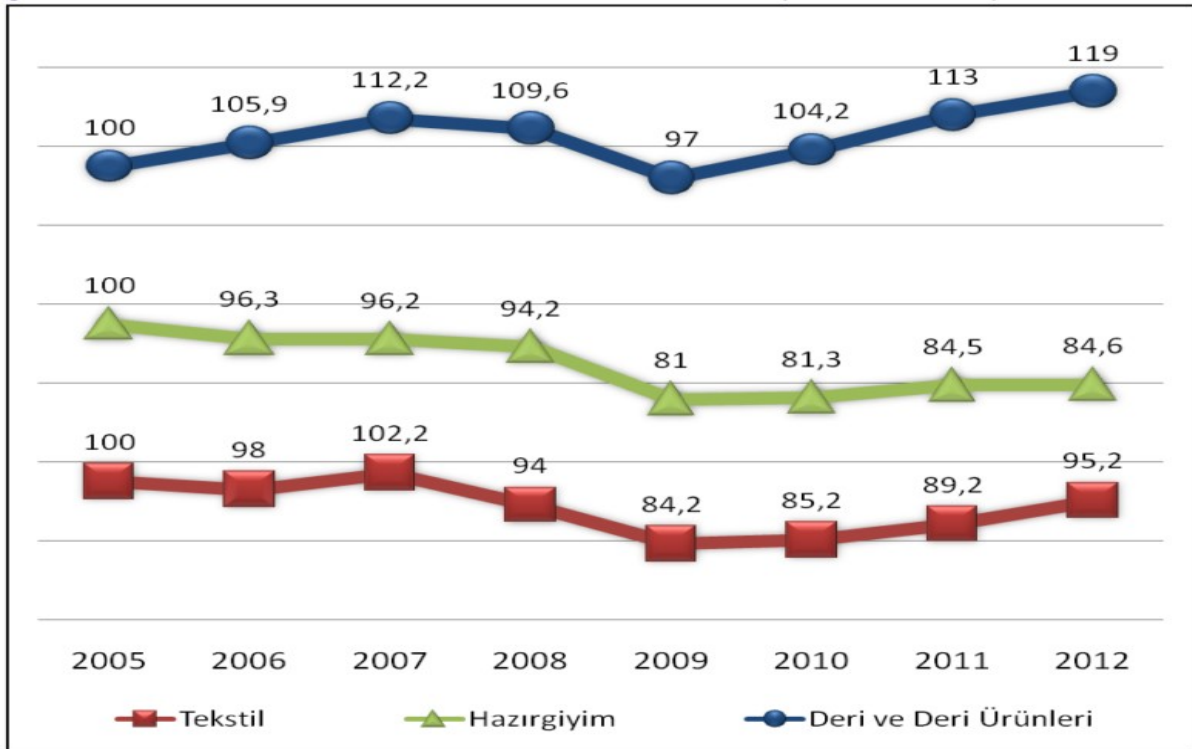
2008-2009 krizinde üretimde yaşanan düşüş sonrası, 2010 yılından itibaren dikkate değer bir toparlanma görülmektedir. Ancak üretim endeksleri bakımından konfeksiyon ve deri sektörlerinde halen kriz öncesi dönem performansına ulaşamamıştır.

1.9. Sektörün Üretim Endeksi

2009 yılından sonra kaydedilen cirolarda dikkat çekici bir artış söz konusudur. İhracata dayalı üretim yapılan sektörde gözlenen ciro artışının en önemli sebeplerinden biri Dolar ve

Euronun TL karşısında değerlendirilmesi olarak gösterilebilir. 2012 yılında da sektör cirolarında artış devam ederken yine Avroda yaşanan hafif düşüşlerin de etkisiyle artış hızında bir azalma söz konusudur.

Yıllara Göre Üretim Endeksi⁴

Kaynak: TÜİK

⁴ <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/tekstil-hazir-giyim-ve-de-24102013101300.pdf>

1.10. Sektörün Ar-Ge Faaliyetler

ArGe yapan ülkeler arasında ABD, Kanada, Çin ve Japonya ilk sıralarda yer almaktadır. Milli gelirlerinin %2-3'ünü Ar-Ge'ye ayıran ABD gibi ülkelerinin Ar-Ge'ye ayırdıkları payın Türkiye'nin GSMH'sına neredeyse eşit olduğu görülmektedir.

TÜİK'in son verilerine göre imalat sanayi içinde Ar-Ge harcamalarının oranı tekstil sektöründe %3,12, hazır giyimde %0,52, deri ürünleri sektöründe ise %0,1 oranında gerçekleşmiştir.

İmalat sanayinde çalışan Ar-Ge personeli sayısı bakımından yapılan değerlendirmede tekstilde %2,65, hazır giyimde %0,68 ve deri ürünleri sektöründe %0,14 oranında Ar-Ge personeli istihdamı sağlandığı görülmektedir. Sektörlerin kayıtlı istihdam oranları dikkate alındığında Ar-Ge personeli açısından bu oranların düşük kaldığı görülmektedir.

Genel İstihdam ve Ar-Ge Personeli İstihdam Oranları Karşılaştırması

	İstihdam %	AR-GE Personeli İstihdamı %
Tüm sektörler içinde imalat sanayi	28,6	47,9
İmalat Sanayi	100	100
Tekstil Sanayi (T)	12,3	2,65
Hazır Giyim Sanayi (H)	13,5	0,68
Deri ve Deri Ürünleri (D)	1,6	0,14
Toplam THD	27,4	3,47

Kaynak TÜİK

1.11.Sektörün Dış Ticareti

Konfeksiyon ve Deri sektörleri verdiği dış ticaret fazlası ile ihracatta ülkemizin mihenk taşlarından birini oluşturmaktadır. Ancak sektörlerin yüksek kapasitesini karşılayamayan aramalı arzı sebebiyle, girdiler açısından sektörlerde dış ticaret açığı oluşmaktadır.

Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan bir araştırmaya göre 2010-2011 yıllarında Türkiye imalatının ithal ara malına bağımlılığı %40'tan %43'e yükselmiştir. 2011 yılında, ithal ara malına bağımlılık tekstil sektöründe %43, hazır giyim sektöründe %19 ve deri ürünleri sektöründe ise %38 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye tekstil ve hazır giyim ihracatına bağlı hammadde ihtiyacını karşılamaya yönelik tekstil aramalı ithalatında 2011 yılına kadar sürekli artış göstererek dünya tekstil ithalatında ön sıralarda yer almıştır. Diğer yandan 15.09.2011 tarih ve 28055 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/2203 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile hazır giyimde %17 - %30

arasında, kumaşta %11-%20 arasında ilave gümrük vergisi konmasıyla ve dünyadaki gelişmeleri müteakip tekstil ithalatında önemli düşüşler kaydedilmiştir.

2012 yılı dünya tekstil ihracatında Türkiye; %3,5 pay ile 7'nci büyük ihracatçı konumundadır(ITC).

Türkiye son yıllarda halı ihracatında dünyada ilk sıralara doğru yol alırken, halıya yaptığı yatırımlarla dünyanın en yeni makine parkuruna sahip olmuş, 2012 yılında halı ve yer kaplamalarında dünyanın en büyük 2'nci halı ihracatçısı ve dokuma halıda dünyanın en büyük tedarikçisi konumuna gelmiştir.

Türkiye, Avrupa'nın en büyük nevresim üreten fabrikasına sahiptir. Ev tekstilinde brode ve gipür üretimi için kurulan makine parkı, dünyanın en büyük makine parkıdır. Türkiye aynı zamanda havlu konusunda dünyanın ilk 3 tedarikçisinden biridir.

Tekstil sektörü ihracatının 2012 yılında bir önceki yıla oranla %1,6 artış göstererek 11,7 milyar dolara yükselmiş olmasına karşın tekstil hammaddeleri sektörü açısından ihracat 7,48 milyar dolar seviyelerinde sabit kalmıştır.

Konfeksiyon Sektöründe En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler⁵

İhracat Yapılan Ülke	2012	2011	% Fark
Rusya Federasyonu	1.263	1.110	+13,8
Almanya	1.006	1.229	-18,1
İtalya	783	898	-12,8
A.B.D.	670	626	+7,0
Suudi Arabistan	441	333	+32,4
İngiltere	440	428	+2,8
Yıl Toplamı	11.693	11.496	+1,7

Kaynak: TÜİK

Konfeksiyon Sektöründe En Fazla İthalat Yapılan Ülkeler

İthalat Yapılan Ülke	2012	2011	% Fark
Çin	1.858	2.195	-15,4
A.B.D.	733	1.389	-47,2
Hindistan	697	811	-14,1
Endonezya	637	653	-2,5
İtalya	562	593	-5,2
Yıl Toplamı	9.076	10.826	+16,2

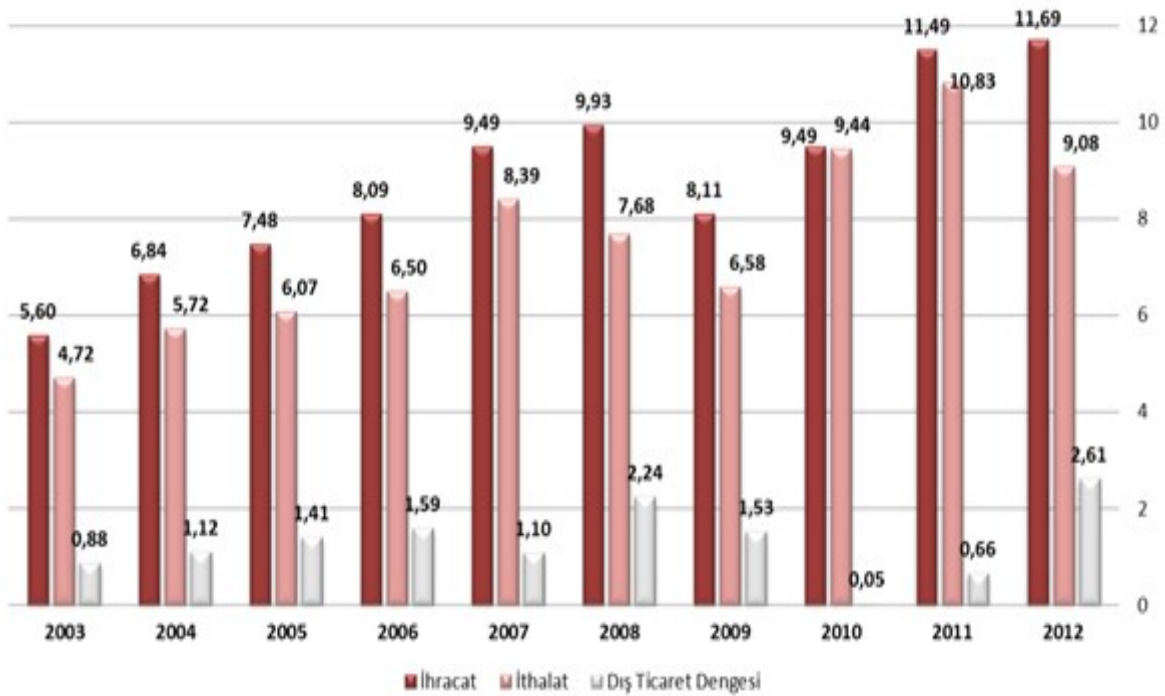
Kaynak: TÜİK

Deri ve deri ürünleri sektörü ağırlıklı olarak ham deri (post ve kürk dışında) ve işlenmiş deri/kösele ithalatı sebebiyle dış ticaret açığı vermektedir. Deri sektörümüz, ham deri ihtiyacının yaklaşık %70'ini ithalat yoluyla temin etmektedir. Türkiye küçükbaş hayvan derisinde Çin'den sonra dünyanın 2'nci büyük ithalatçısı konumundadır.

2012 yılında (sadece gerçek deri ürünleri ihracatı dikkate alındığında) ayakkabı dahil deri ve deri ürünleri sektöründe 1,1 milyar dolarlık ihracata karşılık 1,4 milyar dolar ithalat yapılmış, 279 milyon Dolarlık bir dış ticaret açığı gerçekleşmiştir (Şekil 10).

Dış ticaret dengesi pozitif olan ürünler arasında en büyük ihracat kalemi 189 milyon dolar ihracatla kürkten giyim eşyası/aksesuarlarıdır.

Konfeksiyon ve Deri Sektörü 2012 İhracat, İthalat ve Dış Ticaret Dengesi

Hazır giyim sektöründe 2011 yılında 10,55 milyar dolar olan dış ticaret fazlası, 2012 yılında 13,9milyar dolar ihracata karşılık 2,3 milyar dolar ithalat yapılmasıyla; 11,5 milyar dolara yükselmiş ve 2008 yılında 11,16 milyar dolar olan dış ticaret fazlasının üzerine çıkmıştır. 2012 yılı hazır giyim sektöründe örülmüş fanila/tişört/iç giyim 3,1 milyar dolarla en yüksek ihracat kalemidir. Örne kapasitemizin yüksek olması bunun en temel sebebidir.

Yine 2012 yılında, bayan/kız çocuk pantolon/şort/tulum, erkek/erkek çocuk pantolon/şort/tulum, örülmüş kazak/süveter/hırka ve örülmüş bayan/kız çocuk takım elbise/ceket/şort 1 milyar doların üzerinde ihracat yapılan kalemlerdir.

2012 yılı çorap (örülmüş) ihracatımız ise 992 milyon dolardır. Türkiye, çorap sanayinde İtalya'nın ardından AB'nin 2'nci büyük tedarikçisi haline gelmiştir. Ancak 2005'ten itibaren Çin'in pazara, Türkiye'deki maliyetlerin çok daha altında fiyatlarla girmesi sektörü zorlamaya başlamıştır. 2012 yılında 992 milyon dolarla, dünya çorap ihracatının ortalama %8'ini Türkiye gerçekleştirmiştir.

Deri ve deri ürünleri sektörü ağırlıklı olarak ham deri (post ve kürk dışında) ve işlenmiş deri/kösele ithalatı sebebiyle dış ticaret açığı vermektedir. Deri sektörümüz, ham deri ihtiyacının yaklaşık %70'ini ithalat yoluyla temin etmektedir. Türkiye küçükbaş hayvan derisinde Çin'den sonra dünyanın 2'nci büyük ithalatçısı konumundadır.

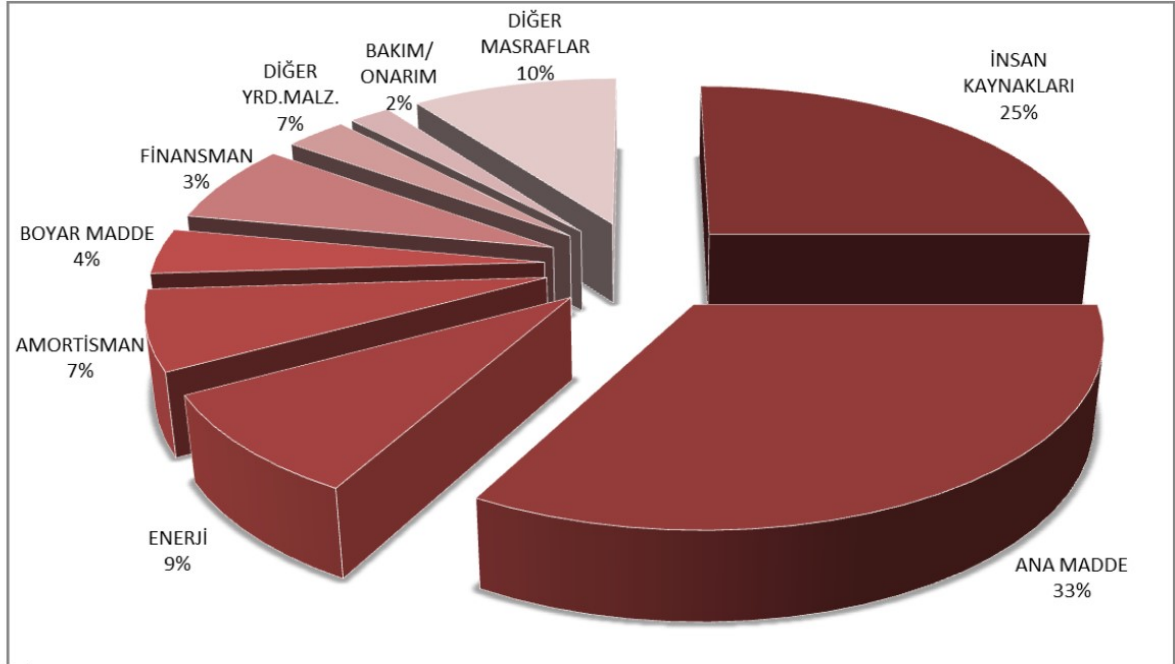
2012 yılında (sadece gerçek deri ürünleri ihracatı dikkate alındığında) ayakkabı dahil deri ve deri ürünleri sektöründe 1,1 milyar dolarlık ihracata karşılık 1,4 milyar dolar ithalat yapılmış, 279 milyon Dolarlık bir dış ticaret açığı gerçekleşmiştir.

Dış ticaret dengesi pozitif olan ürünler arasında en büyük ihracat kalemi 189 milyon dolar ihracatla kürkten giyim eşyası/aksesuarlarıdır.

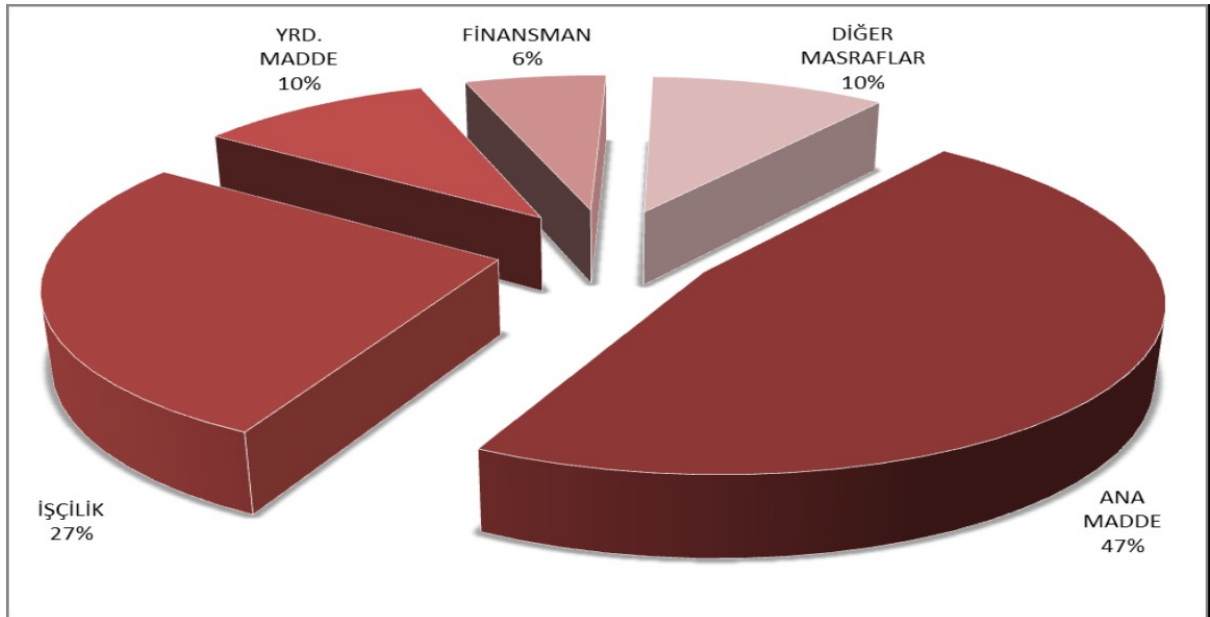
1.12.Sektörün Maliyet Bileşenleri

Çeşitli kuruluşların yapmış olduğu anketler neticesinde belirlenmiş maliyet bileşenleri incelendiğinde boya terbiye işletmeleri hariç en büyük maliyet bileşenlerinin hammaddeler (ana madde ve yardımcı maddeler) üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bunun yanında, esnek ve yoğun sektörler olarak bilinen bu sektörde (boya terbiye işletmeleri hariç) personel ve işçilik giderleri ikinci büyük maliyet kalemleridir.

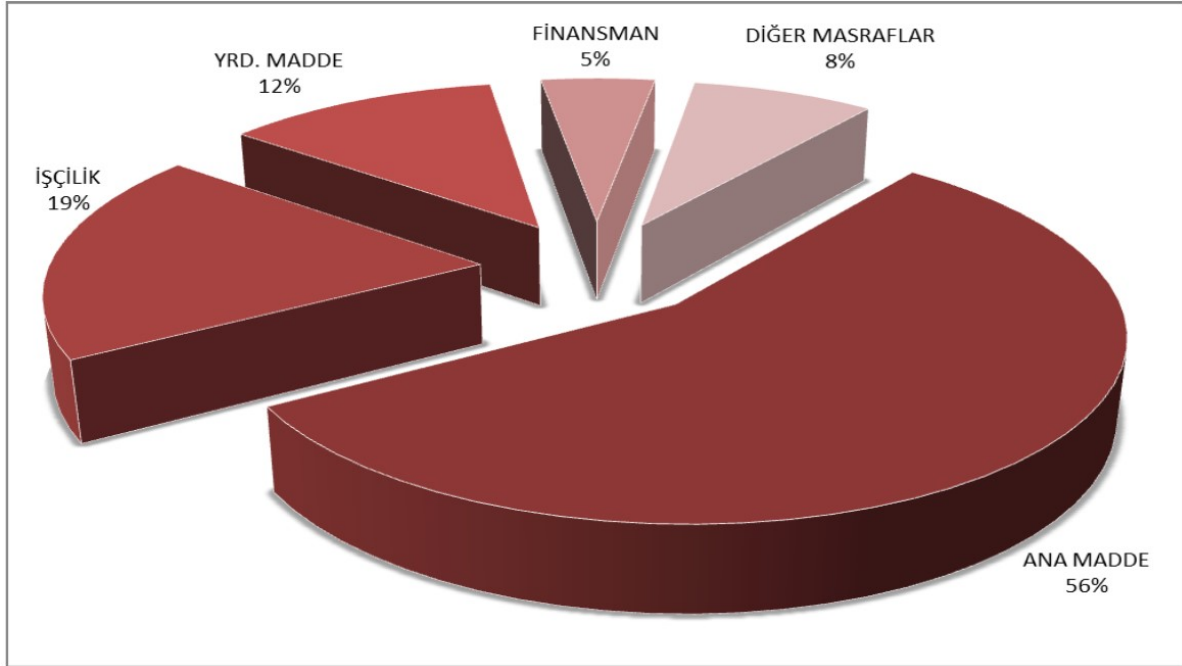
Tekstil sektörüne yönelik maliyet bileşenleri

Hazırgiyim Sektöründe Yaklaşık Maliyet Bileşenleri

Deri Ürünleri Sektöründe Yaklaşık Maliyet Bileşenleri

2. SEKTÖRÜN SON ALTI AYLIK DEĞERLENDİRMESİ⁶

2.1. Son Dönemde Sektörlere İlişkin Türkiye ve Dünyadaki Gelişmeler

AB ülkelerinde 2013 yılının ilk altı ayında küçülme devam etmiş olup, bu durum sektörler açısından halen dünya ticaretini etkilemeye devam etmektedir. Küresel ekonomik krizle beraber, Ortadoğu’da tekrar tırmanan siyasi kriz Konfeksiyon ve Deri sektörleri için de önümüzdeki dönemde risk oluşturmaktadır. Özellikle Suriye’de devam eden iç karışıklık, Suriye pazarının üzerine olumsuz etkilerini sürdürmektedir. İran pazarında ise uluslararası platformda İran bankalarıyla çalışmama kararıyla baskı altında kalan Türk Bankacılık sistemi sebebiyle, İran ile ticaret yapan Türk firmalarının ödemelerini tahsilde zorlanmalarına sebep olmaktadır.

Tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen Türkiye’nin 2013 yılı ilk altı aylık ihracatı bir önceki yılın ilk 6 ayına oranla, sektörler bazında da artış göstermiştir. Değişen ekonomik ve siyasi koşullarda ise ihracatta öne çıkan ülkeler sıralaması bir miktar değişmektedir.

⁶ <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/tekstil-hazir-giyim-ve-de-24102013101300.pdf>

Sektörlerde halen mavi yakalı işçi bulmada zorluklar yaşanmaktadır. Uzmanlara göre bunun en temel sebeplerinden biri dünyada gelişme yolundaki tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de imalat sanayi çalışanların hizmet sektörüne yönelmesidir. Bu dönemde işçi sorununa karşılık

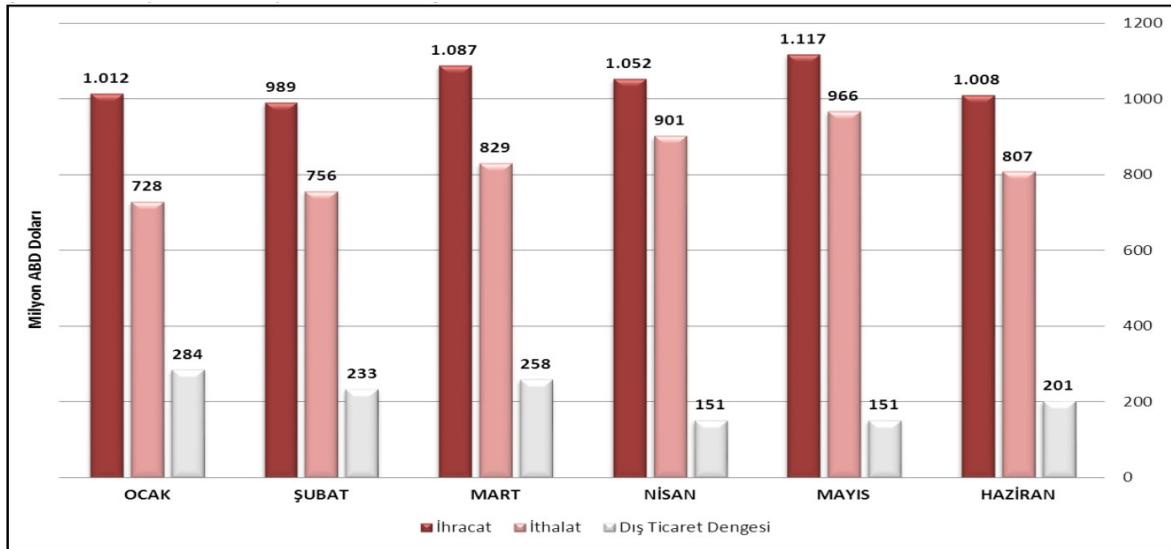
Türkiye Moda ve Hazır Giyim Federasyonu başta olmak üzere bazı sivil toplum kuruluşları daha fazla meslek lisesi öğrencisinin bu alana yönelmesini teşvik etmek amacıyla çeşitli eğitim kurumlarıyla işbirlikleri gerçekleştirmektedir.

2012 yılında yayımlanan son teşvik mevzuatına göre 5’inci ve 6’ncı bölgelere yapılan yatırımlarda maliyetler açısından oldukça avantaj sağlanmaktadır. 6’ncı bölgede sağlanan avantajları en iyi şekilde değerlendirmek için Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası ile İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri önderliğinde Şanlıurfa İkinci Organize Sanayi Bölgesi içinde, yaklaşık 3.000 kişiye istihdam sağlaması planlanan sektörel bazda bir kümelenmeyi destekleyen Hazır Giyim Organize Sanayi Bölgesi (HOSAB) projesi hayata geçirilmiştir. Diğer yandan yine 6’ncı bölgede yer alan Diyarbakır’da bir tekstil kent oluşturma planı mevcuttur.

2.2.Sektörün İhracat ve İthalat Değerlendirmesi

2013 yılı ilk yarı tekstil ihracatında değer bazında, 2011 ve 2012 yılları altışar aylık periyodlarının üzerine çıkmıştır. Tekstil ithalatında ise 2011 ve 2012 yılları altışar aylık periyodlarında değer bazlı düşüş seyri izlenmiş olmasına rağmen 2013 yılı ilk yarısında bir artış gözlenmiştir.

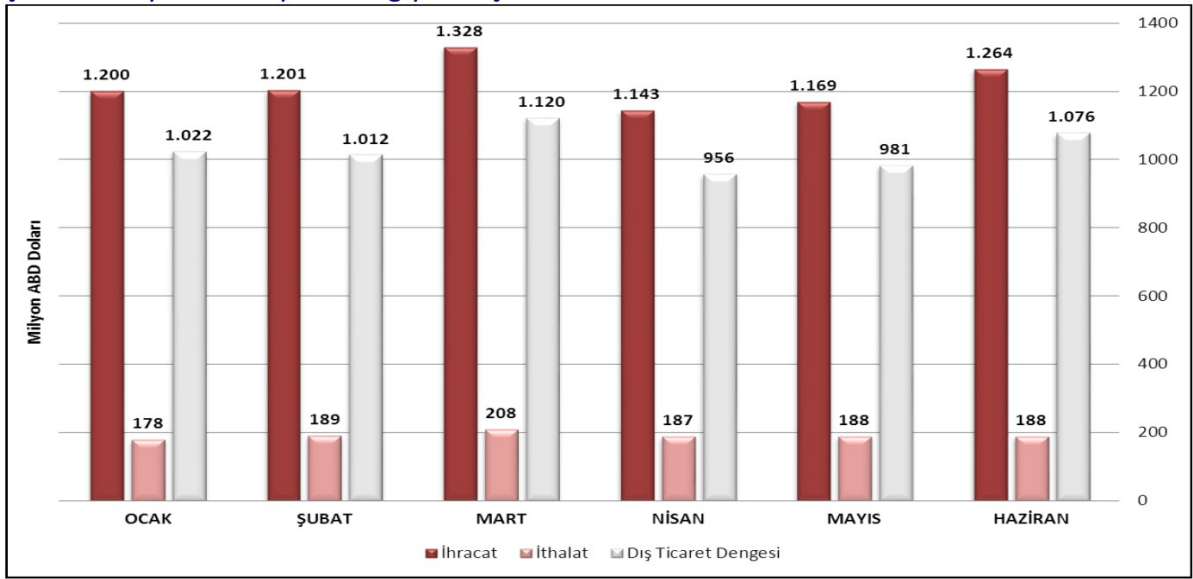
2013 Yılı Aylar İtibariyle Tekstil İhracatı

Kaynak: TÜİK (2013 yılı verileri geçicidir)

2013 yılı ilk yarı hazır giyim ihracatında da değer bazında, 2011 ve 2012 yılları altışar aylık periyodlarının üzerine çıkmıştır. 2012 yılı ilk yarısında 1 milyar dolar ve ikinci yarısında 1,3 milyar dolar hazır giyim ithalatı gerçekleştirilmişken, bu rakam 2013 yılı ilk yarısında 1,1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

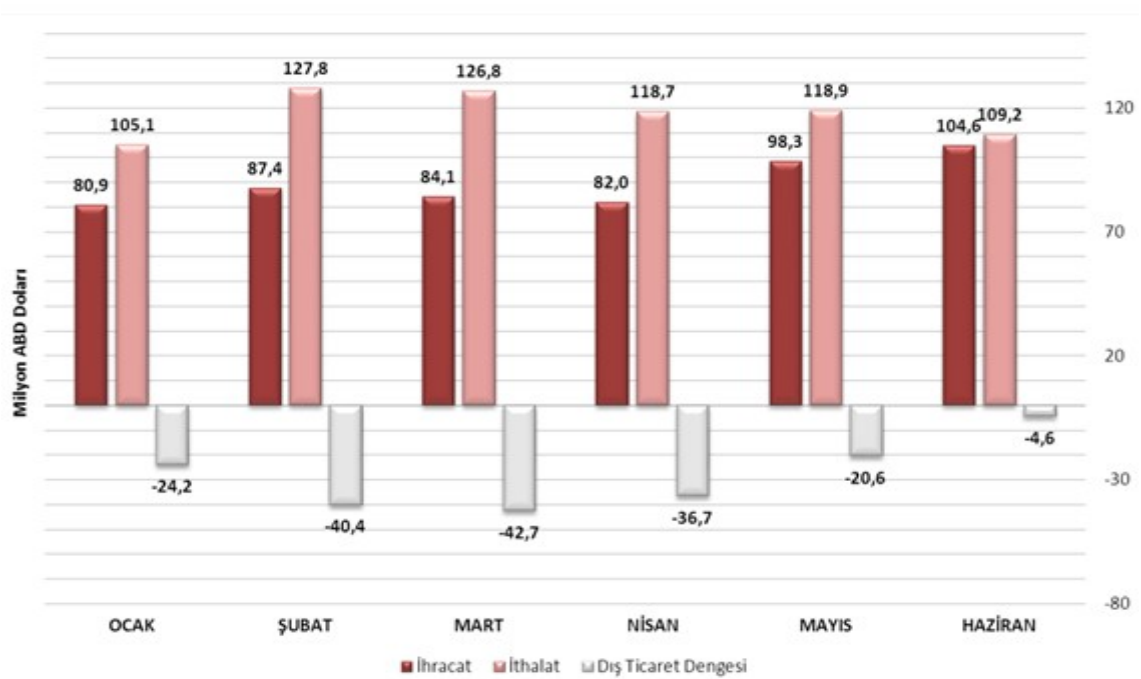
2013 Yılı Aylar İtibariyle Hazır Giyim İhracatı

Kaynak: TÜİK (2013 yılı verileri geçicidir.)

2011 yılı ilk yarısında 443 milyon dolar, ikinci yarısında 560 milyon dolar, 2012 yılı ilk yarısında 487 milyon dolar ve ikinci yarısında 588 milyon dolar olan deri ürünleri (gerçek deri) ihracatımız 2013 yılı ilk yarısında 537 milyon dolar düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Yine 2011 yılı ilk yarısında 716 milyon dolar, ikinci yarısında 647 milyon dolar, 2012 yılı ilk yarısında 682 milyon dolar ve ikinci yarısında 672 milyon dolar olan deri ürünleri ithalatımız 2013 yılı ilk yarısında 707 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

2013 Yılı Aylar İtibariyle Deri Ürünleri Dış Ticareti

Konfeksiyon Sektörünün Yıllara Göre Bazı Değerleri⁷

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Üretim Endeksi	-	-	100	101,8	101	88,9	78,2	88,2	88,2	92
Kapasite Kullanım Oranı	-	-	-	-	78,7	70,8	67,6	77,3	76,6	77,6
İhracat (1.000 dolar)	6.841,165	7.998,061	8.742,704	9.265,791	10.804,633	11.323,038	9.559,339	10.932,274	12.920,412	7.209,247
İthalat (1.000 dolar)	3.094,036	3.786,308	3.974,375	4.226,822	5.316,839	5.093,383	4.345,440	6.058,596	6.880,909	3.160,465
Dış Ticaret Hacmi (1.000 dolar)	9.935,201	11.784,368	12.717,079	13.492,614	16.121,472	16.416,422	13.904,778	16.990,870	19.801,321	10.369,712
Dış Ticaret Açığı/ Fazlası (1.000 dolar)	3.747,129	4.211,753	4.768,329	5.038,969	5.487,794	6.229,655	5.213,899	4.873,678	6.039,503	4.048,781
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	221,1	211,2	220	219,2	203,2	222,3	220	180,4	187,8	228,1
Ücretli Çalışan Sayısı (Kişi)	398.627	407.489	409.128	403.614	402.580	373.617	323.706	-	-	-
Ciro (Bin TL)	31.383,188	35.666,015	35.771,339	40.902,482	42.479,391	40.502,125	37.369,915	-	-	-
Üretim Değeri (1.000 TL)	30.534,849	34.477,208	33.810,160	38.685,155	40.588,484	38.260,550	35.013,149	-	-	-
Faktör Maliyetiyle Katma Değer (1.000 TL)	7.792,715	8.578,811	6.862,870	8.498,864	7.965,731	8.136,424	7.914,867	-	-	-

Konfeksiyon Sektörünün Güçlü Yönleri⁸

- Coğrafi konum,
- Teknik, sosyal, idari know-how,
- Örgütlü ve etkin yapı,
- Tam entegrasyon, üretim zinciri/paket servisi (full package),
- Genç nüfus/nitelikli işgücü,
- İnsan ve çevre sağlığına uygun üretim ve standardizasyon (konfeksiyon),
- AB Gümrük Birliği,
- STA tercihli ticaret anlaşmaları pazara giriş,
- Hızlı teslimat,
- Esnek üretim,
- Lojistik,
- Gelişmiş bir tekstil terbiye sektörünün olması,
- Makine parkının yeni olması,
- Organize perakendeciliğin gelişiyor olması,
- Organik pamukta dünya liderliği.

Konfeksiyon Sektörünün Zayıf Yönleri

- Bürokrasi ve özel sektör arasındaki sürdürülebilir işbirliğinin, koordinasyonun kurumsallaştırılamaması,
- Tekstil sektörünün envanterinin ve yol haritasının çıkartılamamış olması,
- Sektör içerisinde alt sektörler arasında koordinasyonun ve işbirliğinin yeterli şekilde sağlanamaması,
- Üretim sürecinin maliyetlerinin yüksekliği, rekabetsizliği (enerji, SSK primleri, finansman maliyetleri, istihdam vergileri, KDV),
- Türkiye'ye haksız ithalat yoluyla gelen malların maliyetlere etkisi ve kapasite kullanım oranının düşmesi, sabit giderlerin artması,
- Teknoloji + Ar-Ge + eğitim politikasının eksikliği ve kalitesinin yetersizliği,
- Tekstil makinelerinde ve kimyasallarında dışa bağımlılık,
- AB pazarına bağımlılık,
- Markalaşma faaliyetlerinin yetersizliği,
- Şirketlerin ölçek yetersizliği,
- Tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin yetersizliği,
- Pamuk üretiminin desteklenmemesi,

Deri Ürünleri Sektörünün Güçlü Yönleri

- Deri üretimi, konfeksiyon, saraciye, ayakkabı üretimi, makine ve deri kimyasallarını kapsayan alanlarda yüksek tecrübe birikimi,
- Kürk süet üretiminde know-how sahibi ve dünya liderliği,
- Zig üretiminde yüksek bilgi birikimi ve dünyada ilk 5 arasında olmak,
- Altyapı yatırımlarının yeterli seviyede olması,
- Dünyada geliştirilen en son teknolojinin kullanılmakta olması ve bu teknolojiye ulaşma yetisi,
- Dünyanın tanınmış markalarına mal satma becerisi ve marka koleksiyonlarının büyük bölümünün Türkiye’de yapılıyor olması,
- Kürk süet ve videla üretimlerinde gelen talep farklılıklarına göre çok süratli olarak üretim hatlarında değişiklik yapabilme becerisi ve alt yapının buna uygun olarak kurulmuş olması. Genel olarak sektörel bazda yüksek fleksibilite gösterebilmesi,
- Büyüyen bir yurtiçi pazarın varlığı,
- Yetişmiş elemanların varlığı,
- Tabakhanelerde uygulama laboratuvarlarının kurulmuş olması,

Deri Ürünleri Sektörünün Zayıf Yönleri

- Sektörel firmalar arası işbirliğinin tam tesis edilememiş olması,
- Kurulu kapasitenin standart üretim yapmaya uygun olmaması,
- Girdi maliyetlerinin (enerji, işçilik, hammadde gibi) nispeten bazı ülkelere göre (örn. Çin Halk Cumhuriyeti) yüksek olması,
- Devlet yardımlarının yeterli olmaması,
- Çok çeşitli hammaddeyle çalışılıyor olması, homojenite ve seleksiyonda ortaya çıkan zorluklarla mücadele etme zorunluluğu,
- Emek yoğun sektör yapısı,
- Genel sektörel finansman zorlukları,
- TL’nin 2001 devalüasyonu sonrasında uygulanan ekonomik politikayla aşırı değerli hale gelmesi ve dünya pazarlarında rekabet gücünün zayıflaması,
- Sektörün €/ \$ paritesine olan bağımlılığı,
- Direkt ve endirekt işçilik maliyetlerinin % 40 oranında yüksek seyretmesi,
- Ayakkabı imalatında saya ithalatına olan bağımlılık ve otomasyonun tam oturmamış olması,

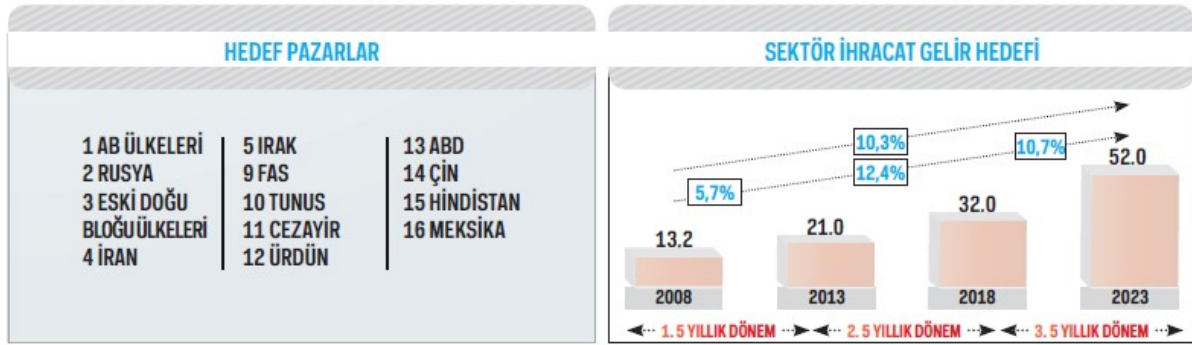
KONFEKSİYON VE DERİ SEKTÖRÜ 2023 HEDEFİ⁹

Konfeksiyon ve deri sektöründe 2023 yılı temel hedefi, cıtaı 52 milyar dolara yükseltmektir. 2013 yılında sektörün dünya ticaretinden aldığı pay % 3,11 iken bu oranın 2023 yılında %4,19'a çıkarılması hedeflenmektedir. Bu amacı gerçekleştirebilmesi için sektörün 2013-2023 yılları arasında ortalama %10,3 büyümesi gerekmektedir.

Bununla birlikte sektörlerin dünya ticareti içindeki payını koruyabilmesi için 2023 yılında tekstilde 17,5 milyar dolar, hazır giyimde 22 milyar dolar, deri ürünlerinde 1,8 milyar dolar olmak üzere toplamda en az 41,3 milyar dolar ihracata ulaşılması gerekmektedir.

Bu doğrultuda Konfeksiyon ve Deri sektörlerine yönelik Türkiye Tekstil, Hazırgiyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2013-2017) çalışmaları “Tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinde teknoloji ve tasarım içeren ürünlerde dünya pazarlarında lider ülke olmak” vizyonu çerçevesinde tamamlanma aşamasına gelmiştir.

2023 Yılı Hedef Pazar Ülkeleri ve Sektör İhracat Gelir Hedefi

Sektörün 2023 İhracat Stratejileri

- Alt sektörde istikrarlı ihracat artışı sağlamak ve ihracat kapasitesini geliştirmek,
- Yeni gelişmekte olan pazarlar ve hedef pazarlarda rekabetçi gücü artırarak pazar payını artırmak,
- Hedef pazarlarda bilinirliği artırmak,
- Markalaşmaya ağırlık vermek,
- Yeni teknolojilerin takibi ve verimlilik artışı sağlamaya yönelik Ür-Ge ve Ar-Ge çalışmalarını artırmak,
- Uluslararası markaların satın alınmasının desteklenmesini sağlamak,

⁹ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- Sektöre yönelik devlet yardımlarının çeşitlerinin ve miktarını artırmak,
- Yüksek vasıflı eleman giderlerini desteklemek,¹⁰
- İhracata yönelik desteklerin tek çatı altında toplanmasını ve bu konudaki bürokrasinin azaltılması sağlamak,
- Turquality mekanizmasını sektörlere özgü yeniden düzenlemek ve benzeri desteklerin öngörülebilir bir tutarlılık içinde uygulamasını sağlamak,
- Hammadde ve ara mamule erişimini kolaylaştırmak,
- İplik dokuma ve örme bilgisi olan, satış odaklı tasarımcılar yetiştirmek,
- Sektörü temsil eden organizasyonlar, üretici şirketler, üniversiteler ve kamu kuruluşları arasında etkin koordinasyon sağlamak
- Yabancı müşterilere turistlere yapılan perakende satışın güçlendirilmesi için vergi iadesi uygulamasını kolaylaştırılmak,
- Marka ve mülkiyet haklarının korunmasına yönelik hukuki destek sağlamak,
- Sektörün moda tasarım kabiliyetinin geliştirilmesi amacıyla ortak çalışmalarda bulunmak üzere Moda Tasarımcıları Derneği ile işbirliği yapmak,
- Eximbank'ın mevzuatının iyileştirilip, Bankacılık statüsünden çıkarılarak özel bir statüye alınmasını sağlamak,
- İhracata yönelik desteklerin tek çatı altında toplanmasını ve bu konudaki bürokrasinin azaltılmasını sağlamak,
- Çalışan ve işveren memnuniyetinin sağlanması için kıdem tazminatı konusunu çözüme kavuşturmak,
- Eğitim ve destek ile ilgili tüm kademeleri bir araya getirmek (KOSGEB, İş Kur, Belediyelerin fonlarının bir araya getirilmesi ile tek elden yönetilmesinin sağlamak,
- Yan sanayi ve deri kimyasalları ürünleri üretimini ve kapasite kullanım oranını artırmak,
- Mezbahaların kayıt içine alınması suretiyle, ham deri tedarik imkanlarının iyileştirilmesi,
- Kaliteli deri yüzümünün, verimlilik doğrultusunda desteklenmesi suretiyle, ham deri üretiminde kalite düzeyini artırılmasını sağlamak,
- Küçük işletmeleri sürekli ve düzenli ihracat yapabilmeleri amacıyla bilinçlendirmek ve yurtdışına nasıl ihracat yapılabileceği ile ilgili eğitim ve farkındalık hamlesinin uygulanmasını sağlamak,

¹⁰ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- Yurtdışından bilgi alışverişi ve knowhow transferi için yurtdışında uzman yetiştirilmesi/ eğitime yönelik destek mekanizmalarını geliştirmek,
- Moda Showları ve fuar organizasyonlarını yabancı trendsetter'larla işbirlikleri ile yürütmek ve Türk deri sektörünü trend belirleyici konumuna taşımak,
- Yabancı markaların satın alınmalarına yönelik destek mekanizmalarını geliştirmek,
- Hedef ülkelere yönelik “Sektörel Karşılıklı Ticari Heyet”lerini aertirmek,
- Potansiyeli yüksek pazarlarda Toptana yönelik ticaret merkezlerini oluşturmak ve destek mekanizmalarını geliştirmek,
- Makine / teçhizat yatırımlarında yerli makine tercih edilmesine yönelik destekleri geliştirmek ve makine sektörü ile işbirliği içinde sinerji yaratmak,
- Tasarım yarışmalarının sayısını artırmak,
- Yabancı tasarımcılar ve tren belirleyiciler ile işbirlikleri ortak platformlar oluşturmak,
- Yabancı tasarımcıların istihdam edilmesi ve hizmet alınması yönünde destekleyici mekanizmaları geliştirmek,
- Sektöre yönelik mevzuat düzenleme çalışmalarında sektörden görüş almak,
- Enerji desteklerini gözden geçirerek kolaylaştırmak.

KAYNAKÇA

- Türkiye İhracatçılar Birlikleri 2023 Hedefleri Raporu

http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- 10. Kalkınma Planı

<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Yaynlar/Attachments/518/OnuncuKalkinmaPlanı.pdf>

- Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği

http://www.musiad.org.tr/F/Root/Pdf/Ara%C5%9Ft%C4%B1rma%20Raporlar%C4%B1/Sekt%C3%B6r%20Raporlar%C4%B1/Tekstil_ve_Deri_Sektor_Raporu_2013.pdf